

עירש"ק
כ"ז אלול תשע"ט
פרשת נצבים
מספיק: שוש אשיש (ישעיה סא)
המועד ליל ראשון שעה 5:16:30 חלקים

מרן

בית

בית מרן מכרכת
את כל בית ישראל
בברכת שנה טובה
ומבורכת

עלון מס' 227

לע"נ מרן רבינו עובדיה יוסף זיע"א

רבינו תם	צאת השבת	הדלקת נרות שבת	העיר
19:47	19:04	18:15	ירושלים
19:44	19:02	18:12	תל אביב
19:45	19:03	18:13	חיפה
19:46	19:03	18:14	באר שבע

שיעורו השבועי

של מרן הראש"ל הרה"ר לישראל אב"ד בביה"ד העליון
הגאון הגדול רבי יצחק יוסף שליט"א
נשיא מועצת הרבנות הראשית לישראל

הרב המקדים: הגאון הגדול רבי יצחק כהן שליט"א
רב שכונת שמואל הנביא

השיעור נערך ע"י: הרה"ג רבי יצחק לוי שליט"א
ובה' הראשי של העיר נשר | זמני מועצת הרבנות הראשית לישראל

אין לקרוא בעלון בשעת התפילה

השבוע
זכות עלון
"בית מרן" מוקדש ל:
ליזיווג הגון
יעקב בן הניה

לפי המסורת שזכרנו בליל ראשון של חג המצות נהגו לזנוח את חובותיהם וליזנוג את חובותיהם של חבוביהם. חייגנו: *5290

לכל שאלה
בהלכות ראש השנה יו"כ"פ
וחג הסוכות
רבינו קו' הליכות בית מרן' כאן בשבילך
24 שעות ביממה!
התקשרו: *5293 שלוחה 1

- תוכן העניינים:**
- השיעור השבועי** עמ' 4-1
מורנו ורבינו רבי יצחק יוסף שליט"א
 - פרשת נצבים** עמ' 5
הגאון הגדול רבי ברוך הרגא שליט"א
 - בריאות** עמ' 5
יתרונות בריאותיים במאכלי ראש השנה
 - הלכות ר"ה ויו"כ** עמ' 6
הרה"ג רבי ישראל לורי שליט"א
 - לחיות עם האמונה** עמ' 7
הרה"ג רבי י. ישראל לוגאסי שליט"א
 - סוד הסימנים לר"ה** עמ' 7
הרה"ג רבי משה והב שליט"א
 - נפלאות הבריאה** עמ' 7
איך הדבורה מייצרת דבש?

הלכות חודש אלול

בדיקת התפלין והמזוזות בחודש אלול. תפלין של רש"י ושל רבינו תם. זמן ואופן הנחת תפלין דר"ת. המחזור מזוזה מבדיקה יברך עליה. להוציא מזוזה מהודרת כשעובר דירה. כניסה לבית שאין בו מזוזה. מקומות החייבים והפטורים ממזוזה. דין מי שהתפלין שלו נמצאו פסולות.

מנהג בדיקת תפלין ומזוזות

ההבדל בין תפלין למזוזה

א. מנהג חסידים ואנשי מעשה לבדוק את התפלין והמזוזות בכל שנה בחודש אלול, כי כמה פעמים קרה שאדם הניח תפלין במשך כמה שנים, וכשמסרם לבדיקה לפתע מצא פירוטים או דיבוקים, או שחסרה אות או מילה. צריך לדעת שיש הבדל בין דין בדיקת התפלין למזוזות, כי בירושלמי (עירובין פ"ה ה"א) דעת רבי שיש לבדוק את התפלין כל שנים עשר חודש, ורשב"ג חולק וסובר שאם לקח את התפלין מסופר מומחה, יש חזקה שהתפלין כשרות ואינו צריכות בדיקה לעולם, הלל הזקן היה אומר על התפלין שלו: אלו מאבי אמא הן, ולא הצריך בדיקה. ומכך שהירושלמי הביא מעשה רב של הלל כדברי רשב"ג, משמע שהלכה כמותו. וכן כתב הרמב"ם (פ"ב מהלכות תפלין ה"א): הכותב תפלין בכתב ידו, או שלקח מן המומחה או משאר אדם, ובדקן - או שהביא למומחה ירא שמים לבדוק' - והחזיר לעורן, לעולם אינו צריך לבדקם פעם אחרת ואפילו לאחר כמה שנים, כל זמן שחיפויין שלם הרי הן בחזקתן, ואין חוששין להן שמא נמחקה אות מתוכן או שניקבה, הלל הזקן היה אומר אלו משל אבי אמא. עכ"ל.

ב. הארחות חיים (הלכות תפלין סימן כט) הביא בשם חכמי צרפת שהיו מקפידים לבדוק את התפלין כל שנים עשר חודש כדעת רבי, אבל מצא בתשובת הגאונים שאינו צריכות בדיקה לעולם. והטעם הוא כיון שאדם ממשמש בתפלין ומניחם בכל יום, האויר שולט בהם ואין חשש שהאותיות יתיישנו ויתעפשו, מה שאין כן מזוזה שאין האויר שולט בה יש לבדקה פעם בשלש וחצי שנים. ולפי זה אדם שקיבל תפלין בירושה ולא הניח אותם כמה שנים, כיון שלא משמש בהם יש חשש שהתיישנו ולכן ימסור אותם לבדיקה. וכן אדם שקנו לו תפלין בבר מצוה ולא הניח אותם כמה שנים וכעת התחזק ורוצה להניחם, ימסור את התפלין לבדיקה. גם מרן (סי' לט סעיף י) פסק שתפלין אינו צריכות בדיקה לעולם, וכן כתב רבי יהודה עייאש (סק"ח). ומכל מקום כתבו כמה אחרונים - הכנסת הגדולה (סי' לט הגב"י אות ג) המגן אברהם (סי' ק"ד) ועוד - שאף על פי שמהדין התפלין אינו צריכות בדיקה, אבל ראינו כמה מקרים שאדם הניח תפלין משך כמה שנים, והנה שוד ושבר, כשבדק את התפלין מצא שהן פסולות כי נתקלקלו מחמת הזיעה, לכן כדאי לבדוק את התפלין מידי פעם, כך מנהג חסידים ואנשי מעשה וזו חסידות טובה. מי שמחמיר לבדוק את התפלין תבוא עליו ברכה, אבל מזוזות צריך להקפיד מהדין ולבדוק כל שלש

1 בדיקת מחשב שעושים לספר תורה, היא חשובה וכדאי לאדם שתורם ספר תורה ומוציא אלפי דולרים, שיוציא עוד כמה מאות דולרים בשביל בדיקת מחשב, אבל אינה חיוב מעיקר הדין, מעיקר הדין 'אוקמיה אחזקתיה' ולא צריך בדיקה לעולם. וגם תפלין אינו צריכות בדיקת מחשב.

לעילוי נשמת שמואל מור בן יעקב ז"ל

שנים וחצי, וכמבואר בשלחן ערוך יורה דעה (סימן רצא סעיף א).

צורת הנחת המזוזה

ג. אנחנו נוהגים לקבוע את המזוזה כשהיא עומדת זקופה, כשיטת רש"י (מנחות לג.) והרמב"ם (פ"ה מהלכות תפלין ומזוזה ה"ח), וכן פסק מרן השלחן ערוך (סימן רפט סעיף ו). אולם רבינו תם (בתוס' מנחות לג. ד"ה הא) חולק וסובר שיש לקבוע את המזוזה שוכבת, והרמ"א (בהגה שם) כתב פשרה לקבוע את המזוזה באלכסון, כי מסופקים איך ההלכה, אבל אנחנו לא מסופקים ונוהגים כדעת מרן שקיבלנו הוראותיו.²

צורת הנחת פרשיות התפלין

ד. גם לגבי תפלין נחלקו איך מניחים בהם את הפרשיות, לרש"י עומדות ולרבינו תם (בתוס' מנחות לג. ד"ה הא) שוכבות, ומנהג העולם כרש"י להניח את הפרשיות בתפלין כשהן עומדות, וכמו שפסק מרן השלחן ערוך (סימן לב סעיף מה). הנודע ביהודה (תנינא האו"ח סי' ד) נשאל, הרבה יראי שמים מחמירים להניח תפלין שסדר הפרשיות בהם כדעת רבינו תם, ומדוע לא יחמירו להניח עוד תפלין שהפרשיות שוכבות כדעת רבינו תם? ותירץ שרבינו תם הוא היחידי שסובר שיש להשכיב את הפרשיות, מה שאין כן לגבי סדר הפרשיות, הרבה גאונים וראשונים סוברים כרבינו תם ולכן מחמירים בזה.

תפלין דרבינו תם

ה. לדעת רש"י (מנחות לד: ד"ה והקורא) מניחים את הפרשיות בתפלין כסדר כתיבתן בתורה, קדש לי כל בכור, והיה כי יביאך, שמע ישראל, והיה אם שמוע. אולם לדעת רבינו תם (בתוס' שם ד"ה והקורא) הוויות באמצע, קדש לי, והיה כי יביאך, והיה אם שמוע, שמע ישראל. לכאורה מה המחלוקת, פוק חזי מאי עמא דבר, נבדוק אם המנהג כרש"י או כרבינו תם, אבל לא היה אפשר לברר דבר זה, כי הפרשיות מכוסות, וכשפתחו מצאו שחלק מניחים כסדר כתיבתן וחלק מניחים הוויות באמצע, ולא יכלו להכריע על פי המנהג. הסוברים כרש"י: הרמב"ם (פ"ג מהלכות תפלין ה"ה), ספר העיטור (שער א הלכות תפלין דני"ז ע"ג), רבי ישעיה מטראני הראשון (בספר המכריע סימן פו), הרשב"א (בתשובות המיוחסות סימן רלד), הרמב"ן (שם), החינוך (מצוה תכא), הגהות מיימוניות (פ"ג מהלכות תפלין אות ג), שבלי הלקט (בהלכות תפלין), וגם הסמ"ג (עשין כב) - רבי משה מקוצי - מעיד שמנהג העולם כדעת רש"י. אבל רבינו תם חולק, לדעת רבינו תם מי שמניח תפלין של רש"י הוא בכלל קרקפתא דלא מנח תפלין (ראה ר"ה יז.), ולא קיים המצוה כלל⁴. הסוברים כרבינו תם: רב שרירא גאון ורב האי גאון ורבינו חננאל (הובאו בתוס' הנ"ל), ורב סעדיה גאון (הובא בספר העיטור

2 לפני כמה שנים המיניו אותי לקבוע מזוזה אצל מבקר המדינה, כמובן שהוא אשכנזי, וכי פעם היה ראש ממשלה ספרדי?... ואני קבעתי לו את המזוזה כשהיא ישרה, אם היה יודע הלכות היה מעיר לי... אבל אני הנחתי לו כך כי זה לא מעכב, וכאן זה אתרא דמרן. כאילו זו הבעיה היחידה שיש להם שם...

3 'הציבי לך ציונים' (ירמיהו ל"א), גם בשלחן ערוך ההלכה על תפלין של רבינו תם כתובה בסימן לד. חכם אברהם רפול מוקני רבני פורת יוסף, ראה אותי לפני כחמישים בשנת תשל"ב בשכונת גאולה, הוא הכיר אותי, קרא לי ושאל: באיזה סימן בשלחן ערוך כתוב הלכות דגים? הייתי אז בחור צעיר, אמרתי לו: 'אנא עארף'...?! מאיפה בחור בישיבה ידע היכן הלכות דגים... אמר לי תזכור לכל החיים, ביורה דעה סימן פג, ראשי תיבות גפילטע פיש... שאל אותי עוד: היכן יש עמוד ב"ש" שיש בו רוק תוספות ואין בו גמרא? בחור בישיבה ידע לא צריך לדעת את כל הש"ס, הוא צריך ללמוד קודם בעיון ולדעת צורתה דשמעתתא. וענה: במסכת נזיר דף לג ראשי תיבות לא גמרא. לכל דבר היה מוצא סימנים, וכשהיה בא לשמחות שלנו היה שולף גימטריות.

4 אמנם בשו"ת בשמים ראש (סימן כד) כתב שהמחלוקת בין רש"י לר"ת היא בדרבנן. אבל ידוע שהרבה תשובות בספר זה אינן מהרא"ש, והוא מזויף. ואכן הרדב"ן (ח"ג סי' תעת) כתב בפירוש שהמחלוקת היא בדאורייתא, אם התפלין כשרות או פסולות. לדעת רבינו תם, סבו רש"י היה בגדר קרקפתא דלא מנח תפלין ח"ו, אנחנו לא יכולים להבין, אלו היו ראשונים כמלאכים.

הנ"ל), האשכול (ח"ב דף פב), הראב"ד (בהשגות פ"ג מה' תפלין ה"ה). אבל מנהג העולם כדעת רש"י, וכמו שהעידו הראשונים ומרן השלחן ערוך (סימן לד סעיף ב).

מרן זיע"א

ו. עד לפני כשישים שנה רוב ככל הציבור הניחו רק תפלין של רש"י, ומרן זצ"ל הנהיג לחוש לדעת ר"ת, הוא היה מעורר על כך בעשרת ימי תשובה, יחד עם עוד נושאים חשובים כמו הענין של בשר חלק. מתחילה הרבה לא רצו לשמוע למרן, ומרן היה הולך ממקום למקום ומשכנע. אני יודע מקרים שאנשים אמרו למרן: אני רוצה תפלין של רבינו תם, אבל אין לי כסף, ומרן היה נותן להם סיוע כספי.

יראת שמים

ז. יבוא ויטענו, בשלחן ערוך (סי' לד סעיף ב) כתוב שירא שמים יצא ידי חובת שניה ויניח גם תפלין של רבינו תם. וכי אני ירא שמים? אבל צריך לדעת שאסור להיות עניו ולומר אין לי יראת שמים ח"ו, אתה אומר על עצמך שאתה לא ירא שמים?! זו עזות פנים! כולנו יראי שמים, בדורנו לא צריך שיהיה צדיק חסיד ומקובל כדי להניח תפלין של רבינו תם. ולכן כדאי להתחיל להניח תפלין מיד אחרי החתונה, כי לפי הקבלה יש ענין גדול להניחם מתוך יראת שמים בראש נקי כשפת בסלו.

דעתו של הקב"ה

ח. בשו"ת מן השמים (סימן ג) שאל שאלת חלום, איזה תפלין הן הנכונות האם של רש"י או של רבינו תם, וענו לו שנחלקים בזה הקדוש ברוך הוא ופמליא של מעלה, הקדוש ברוך הוא אומר שהוויות באמצע, כרבינו תם, וכל פמליא של מעלה אומרים הויות כסדרן, ואלו ואלו דברי אלוקים חיים. ומכאן עוד חיזוק להניח גם תפלין של רבינו תם. ומי שאין לו עדיין תפלין של רבינו תם, ישיג הלוואה ויקנה תפלין של רבינו תם לקראת השנה הבאה עלינו לטובה שנת תש"פ.

הפסקה בתפלה

ט. מרן זצ"ל הנהיג בשחרית לפני אשרי של ובא לציון, לעשות הפסקה של שתיים או שלוש דקות ולהניח תפלין של רבינו תם, וגם אצלנו עושים כך, כי יש קדושת יוצר, קדושת החזרה, וקדושת ובא לציון, ורוצים להרוויח לפחות קדושה אחת עם תפלין של רבינו תם. מי שמתפלל במקום שלא עושים הפסקה, יניח לאחר התפלה אם חושש שהתפלה תבלבל לו.

קריאת שמע עם תפלין דר"ת

י. המניח תפלין של רבינו תם לכתחילה יאמר איתן פרשה ראשונה ושניה של קריאת שמע, ואם אין לו זמן והוא טרוד בעבודתו וכדומה, לכל הפחות יקרא פרשה ראשונה עם התפלין, שיאמר עם התפלין "וקשרתם לאות על ירך והיו לטוטפות בין עיניך", כי כל הקורא קריאת שמע בלא תפלין כאילו מעיד עדות שקר בעצמו (ברכות יד:), ולכן חוזרים לקרוא קריאת שמע עם תפלין אלו, שהרי לשיטת רבינו תם רק התפלין הללו כשרות.

זוג או פרד

יא. מנהגנו להניח את שתי התפלין - של רש"י ושל רבינו תם - בזה אחר זה, אמנם מעיקר הדין היה נראה שיש להניח את שתי התפלין ביחד,

וכן משמע מדברי מרן בשלחן ערוך (סי' לד סעיף ב) שכתב בזה הלשון: ויניח שניהם, ויכוין בהנחתם, באותם שהם אליבא דהלכתא אני יוצא ידי חובת⁵, והשאר הם כרצועות בעלמא, כי מקום יש בראש להניח שתי תפילין, וכן בזרוע. ואם אינו יודע לכוין המקום ולהניח שניהם יחד, יניח כדברי האחד של יד ושל ראש, ויניח האחרים על סמך ברכה הראשונה. עד כאן לשונו. אולם ביביע אומר חלק א' (האו"ח סימן ג) שיצא בשנת תשי"ד, כתב להניח שתי התפילין בזה אחר זה, למרות שלכאורה הוא נגד פסק מרן השלחן ערוך, אבל מרן זצ"ל חשש שאם התפילין גדולות הן מונחות שלא במקומן, ואם הן קטנות לפעמים עושים אותן יותר קטנות משיעורן, וגם שלא היו סופרים מומחים שיכתבו אותיות קטנות והיה מצוי טעויות לרוב, וגם אם יניח שתי תפילין ביד יש חשש גדול שעל ידי תנועות ידו, התפילין יזוזו ממקומן ויפסיד המצוה. ונמצא שהחומרא להניח שתיהן יחד מביאה לידי כמה קולות⁶, ולכן למעשה עדיף להניח בזה אחר זה.

המחזיר מזוזה יברך

יב. מי שעוקר את המזוזה ממקומה לצורך בדיקתה, כשיחזור לקבעה צריך לברך על קביעת מזוזה, אפילו עקר למשך זמן קצר, כחצי שעה או שעה. ביום הכיפורים, אדם הולך להפסקה בין מוסף למנחה, ויש הפסק גדול⁷ והיסח הדעת, כשחוזר למנחה יכול לחזור ולברך על הטלית, בפרט אם קיפל את הטלית שאז היסח דעתו לגמרי. מי שפשט מעליו את הטלית גדול ונכנס לבית הכסא⁸, או שהטלית נפלה לו, ורוצה לחזור ולהתעטף, לדעת מרן השלחן ערוך (סימן ח סעיף יד-טו) אפילו היה דעתו לחזור ולהתעטף בו מיד, צריך לברך. וכתב הרמ"א: ויש אומרים שאין מברכים אם היה דעתו לחזור ולהתעטף בו. ומקורו מהתרומת הדשן (בפסקים סימן קכ). וכן דעת כל האחרונים: הב"ח (סימן ח), המגן אברהם (סי' ט), הט"ז (סי' יב-ג), האליה רבה (סי' טו), הגאון רבי זלמן (סעיף כג), הבן איש חי (פרשת בראשית אות י), הכף החיים (סי' נב), המשנה ברורה (סי' לז). וכך המנהג, ואומרים בזה ספק ברכות להקל נגד מרן⁹. אם כן הלוש טלית ועושה הפסק מועט כיון שדעתו לחזור וללבשה לא חוזר לברך, ויש לשאול מה זה שונה ממזוזה שאמרנו שהעוקר גם לשעה קלה, כשקובע בחזרה צריך לחזור ולברך?

⁵ המניח תפילין של רש"י ורבינו תם ביחד, צריך לכוין שאותן שאינם כשרים הן כרצועות בעלמא, כדי שלא יעבור על בל תוסיף. מה שאין כן כשמניח בזה אחר זה, לא שייך כל כך חשש בל תוסיף.

⁶ גם חכם בן ציון אבא שאול זצ"ל כשהתפלל עם מרן זצ"ל - בפנמה, וגם תקופה במקלט שלנו ברחוב אלקנה - היה מניח התפילין בזה אחר זה, ואמר לאשר על ביתו שאין זה כבוד התורה להניח לפני מרן את שניהם יחד. חכם אחד הוציא ספר והביא רשימה של רבנים מזמננו שמניחים את שתי התפילין יחד, רצה לעשות השפעה פסיכולוגית... אמרתי למישהו תעשה גם אתה רשימה ארוכה של רבנים המניחים בזה אחר זה, ראשי כוללים... דיינים... צריך לשמוע למרן זצ"ל שהוא גדול הדור וכל רז לא אניס ליה, אין לך אלא שופט שבימיך (ראה רש"י דברים יז, ט).

⁷ יש מתפללים כמעט רצוף ואני לא יודע מאיפה יש להם כח, אשריהם ישראל.

⁸ עם טלית גדול לא נכנסים לבית הכסא, אבל עם טלית קטן נכנסים, גם מי שמוציא ציציות בחוץ...

⁹ כתב החיד"א בשו"ת חיים שאל (ח"ב סי' טו) בשם רבותיו, שאומרים ספק ברכות להקל נגד מרן, ותמה על כך. ואמנם רבי ישראל יעקב אלגאזי (בספר אמת ליעקב משפט הברכות לעולים לקס"ת אות סג) כתב שמרן הוא מרא דאתרא ולא אומרים נגדו ספק ברכות להקל. וכן דעת הראשון לציון רבי יוסף חזן בעל החקרי לב (מהדורא בתרא חחו"מ סי' ד), ועוד. יש כאלה שרצו לערער בזה על קבלת הוראות מרן, כי אם קיבלנו הוראותיו מדוע אומרים נגדו סב"ל? הם זכו לכוין לאחרונים שהזכרנו, שאין לומר סב"ל נגד מרן, כי קיבלנו הוראותיו. אבל הלכה אנתנו תופסים כדעת החיד"א שאומרים סב"ל נגד מרן, וכן דעת רבינו יוסף חיים ברב פעלים (ח"ב חאו"ח סימן כח) בתשובה לענין לדר, ובעוד מקומות. ולגבי הקושיא שהרי קיבלנו הוראות מרן, התשובה: מפני חומר איסור ברכה לבטלה, שהעולם הזדעזע ת"ק פרסה על ת"ק פרסה (שבועות לט). כשיצא הדיבור לא תשא את שם ה' אלוךך לשוא. נכון שיש איסורים חמורים מאוד - כמו שבת שחייב עליה כרת או סקילה וכדומה - שפוסקים בהם להקל כדעת מרן, אבל בברכה לבטלה מצאנו ביטויים חמורים שלא נזכרו בשאר איסורים.

החילוק בין מזוזה לטלית

ג. התשובה על כך, מרן זצ"ל ביביע אומר חלק ג' (חיו"ד סימן יז אות ז) הביא בשם ספר אדמת קודש (ח"א חיו"ד סימן יח) לראשון לציון רבי ניסים מזרחי - נפטר לפני 270 שנה - שהמנהג פשוט בירושלים לברך על קביעת מזוזה אחר שהורידה אפילו לזמן מועט, ובמקום מנהג לא אמרין סב"ל, כמו שכתב התרומת הדשן (סי' לד). וכן כתב רבי אליהו מני אב"ד חברון לפני כ-130 שנה (בספר זכרונות אליהו מע' מ אות ה). וצריך לחלק בין טלית למזוזה, הפושט טליתו וחוזר להתעטף בה אחר שעה קלה, הוא לא מסיח דעתו ממנה, מה שאין כן המוריד מזוזה לצורך בדיקתה, הוא בספק אם יחזירנה, כי יתכן שתמצא פסולה, ורק אם יהיה לו מזל והמזוזה כשרה יחזור ויקבענה, לכן הדבר נחשב היסח דעת גמור.

מציון תצא תורה

יד. אחי ע"ה דייק מהיביע אומר שהביא את ספר אדמת קודש, שרק בירושלים המנהג לברך על מזוזה שהורדה לצורך בדיקה, ולכן הורה בכמה מקומות בארץ לא לברך. אבל אמרתי לו בזמנו, תראה ביביע אומר בגוף התשובה, מרן האבא לא הגביל דין זה לירושלים בלבד, וגם אחר שנים נדפס שו"ת יחיה דעת (ח"ג סימן פ), וגם שם מרן זצ"ל פסק לברך, ולא חילק כלל בין ירושלים לשאר הארץ, כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים, בירושלים היו כל גדולי הדורות. ולא אומרים סב"ל נגד מרן זצ"ל שהיה גדול דורנו¹⁰.

חדש מפני ישן תוציא

טו. אברך אחד שאל אותי היום בבוקר, הוא קנה מזוזות מהודרות ויקרות מאוד, הוא לקח גמ"ח בשביל לשלם, אני לא יודע אם צריך עד כדי כך... כעת הוא עובר דירה, האם הוא יכול לקחת איתו את המזוזות, או שיש להם שכתב בספר חסידים (באהרות נוספות לצוואתו אות ז) שלא יעקור המזוזות מתי שעובר דירה ויש בזה חשש סכנה. אמרתי לו שיקח את המזוזות שלו לבדיקה, ומיד ישים במקומם מזוזות פשוטות אחרות, אם המשכיר שלו ירצה יקנה מהודרות חדשות... ויברך על קביעת מזוזה גם כשקובע הפשוטות, וגם על המהודרות בבית החדש.

מקומות החייבים והפטורים ממזוזה

יז. מברכים על קביעת מזוזה רק במקום שישנים בו. בחנויות ומשרדים וכדומה לא מברכים על קביעת מזוזה, כי מהדין מקומות אלו פטורים ממזוזה, והמברך יש לו על מה שיסמוך. כך כתב מרן זצ"ל בהליכות עולם (ח"ח עמ' שב), אבל בספריו האחרונים (בשו"ת יביע אומר ח"י חיו"ד סימן נח עמ' שנא אות כח) הראה פנים יותר לברך, וכתב שמי שאינו מברך יש לו על מה שיסמוך [א.ה. ראה בקיצור ש"ע ילקו" מהדורת תשס"ו עמ' תשמא סעיף לו]. מעלית פטורה ממזוזה גם אם היא

¹⁰ ראיתי היום בספר של אחד מרבני דורנו, שאפשר לברך אשר יצר גם לאחר כמה שעות, הוא מסתמך על דברי מהר"ח אור זרוע (בתשובה סימן קא). והאמת שכך כתב כבר רבי אליהו ישראל (בכסא אליהו סימן ז סק"א), ששיעור ברכת אשר יצר הוא כל היום. אבל כנראה הוא לא ראה שמרן זצ"ל בשו"ת יחיה דעת (ח"ד סימן ה) הביא בשם הריטב"א (פסחים נו): שיכול לברך אשר יצר עד כדי שיעור פרסה - 72 דקות - בלבד, שהוא שיעור יכול. אחינו האשכנזים יש להם יותר אומץ בזה, לא מפחדים מברכה לבטלה... אמנם החיד"א (בברכי יוסף סימן ז סק"ג) כתב ששיעור ברכת אשר יצר הוא עד חצי שעה, והבן איש חי (פרשת ויצא אות יב) הלך בעקבותיו, וכן הכף החיים (סק"ו). נמצא שהסברא האמצעית - "אמצעי שלם" - היא סברת הריטב"א, ואפשר לברך עד שעה ורבע ולא לחשוש לסב"ל. האור לציון (ח"ב עמ' כו אות יט) גם נמשך אחרי הכף החיים והבן איש חי, ובזמנו שלחנו לו שאלו הריטב"א היה בדפוס בזמן החיד"א והבן איש חי, היו פוסקים כמותו, כמו שכתב מהר"ק (שורש צד) - הביאו להלכה הרמ"א בהגה חו"מ (סי' כה סעיף ב) - שאילו האחרון היה רואה דברי הראשון ודאי שלא היה חולק, כי אין בידינו כח לחלוק על ראשונים. ובפרט בצירוף דעת מהר"ח אור זרוע שאפשר לברך כל היום. לכן אין בסיס לתפוס ששיעור אמירת אשר יצר הוא רק חצי שעה, האחרונים אמרו כך מהשערה, כי בכל הש"ס חצי שעה זה נקרא סמוך, אבל אחר שראינו ראשון הוא הריטב"א שאמר מפורש ששיעורו הוא שעה ורבע, כך הדין. אבל הריטב"א בפסחים כתב בפירוש שאפשר לברך עד שיעור פרסה.

העלון להצלתם של: נתנאל בן ירדנה חורה בתשובה יזכה ויחיה וישלם בית, צביה בת נעמי זרהה רפואה שלמה וכל הישועות, קרן בת צביה שלום בית, הרב יצחק בן מסעודה לעילוי נשמת, אייל בן ברק לזרע קודש בר קיימא, גילת גילה בת סטלה לזרע קודש בר קיימא, לוי בת טלי נועה והילדים הצלחה בהכל וכל הישועות עיישה עליה בת סעדה חיה רפ"ש בקרוב ממש.

יפה וגדולה ארבע על ארבע אמות, וכן חדר כביסה ומרפסת פטורים ממזוזה, ויש מחמירים בכל זה, אבל לא יברכו.

אם צריך כפרה כשהתפלן נמצאו פסולות

יח. הזכרנו שהיו מקרים שאדם מסר את תפלו לבדיקה ונמצאו פסולות, לפעמים מצא שהן פסולות רק לאחר עשרים שנה שהניח אותם, והתברר שכל יום בדרך ברכה לבטלה, אם הוא אשכנזי - שתי ברכות לבטלה... צריך תשובה וכפרה על כך, מה יעשה? יתענה וישן על ברזלים... הוא סמך על דעת מרן השלחן ערוך שמהדין התפלין אינן צריכות בדיקה לעולם, וכעת הוא שבור ורצוף. רבינו יוסף חיים בשו"ת רב פעלים (ה"ד האו"ח ס"ב) דן בזה, וכתב שבבגדאד בתי התפלין היו עגולים ולא היה ניכר הריבוע שלהם¹¹, בא חכם אחד והוכיח אותם: תפלין אלו פסולות, הלכה למשה מסיני שהתפלין צריכות להיות מרובעות, ולימד אותם לייצר תפלין מרובעות והחליף להם את כל התפלין. מה יהיה על כל אלה שהניחו תפלין פסולות? הרב פעלים מיישב לפי מה שכתב בשבולי הלקט (השלם ס"ה), שכל אדם מקבל שכרו מאת ה' כל מה שבדעתו מכוין לשמים, ולכן אע"פ שהתפלין היו פסולים, מכיון שכוונתם היתה לשמים לקיים המצוה, יש להם שכר תפלין. ובספר דעת קדושים (סימן לט) דן גם כן במי שנתברר לו לאחר שנים רבות שהתפלין שלו פסולות, והביא ראייה מהגמרא בקידושין (סו:) שכהן שעבד בבית המקדש, ולאחר מכן נתברר שהוא הלל¹² בדיעבד עבודתו כשרה, כי בשעת העבודה מחשבתו

11 אם בתי התפלין נשתפשו קצת, או אם נראה בהם קצת צבע לבן אין בכך כלום, ולא צריך לצבוע אותם כל שני וחמישי... רובו ככולו, והמתמיר תע"ב.

12 כלומר שאביו התחתן עם פסולי חיתון, כגון גרושה, או עם אשה שנבעלה לנכרי, וכיצא בזה.

לצערנו הרב, בבית הדין הגדול אנחנו מקבלים הרבה תיקים כאלו, מסכנים, היו חילוניים גמורים, עשו הרבה שטויות, וכעת חוזרים בתשובה. שבוע שעבר אשה אחת כתבה לי מכתב קורע לב, היא חיה בהפקרות באוניברסיטה, והלכה גם עם גוי, וחזרה בתשובה, והחתן שלה כהן, והם רוצים שאתיר להם להנשא, איך יכול לקחת אותה, "אשה זונה וחללה לא יקחו", לפעמים מוצאים היתרים ולפעמים לא.

פעם היה אצלי תיק של ממוזרות, קראתי לאמא ולבת שהיתה כבר בת עשרים וכמה, אני וכל חברי הדיינים לא מצאנו שום פתח להתיר אותה, היא צריכה לפרסם מודעה בעיתון המודיע, ממוזרת מחפשת ממזר... כאב לי הלב לראות את הבת בוכה, צעקתי על האמא: את רואה מה אתם עושים?! אתם חיים בהפקרות!... צעקות חזקות. עד שאמר לי אחד הדיינים זה לא חוקי

היתה שהוא כשר, והוא הדין לגבי התפלין שנחשב לו שהניח תפלין כשרות. ביביע אומר¹³ חלק י' (האו"ח בהערות על רב פעלים ח"ד אות א) השיג על זה, עד שאתה מביא ראייה משם, תביא ראייה מכהן בעל מום שפסול לעבודה. וחלל שונה, כי חלל אינו נפסל ביחיד אלא בעדים, וגם פיסולו אינו מגופו אלא מאביו ואמו, וכל שכן לפי דעת הרמב"ם (פ"ו מהל' ביאת מקדש ה"י) שחלל שעבד בדיעבד עבודתו כשרה, מה שאין כן בעל מום שנפסל ביחיד, וגם הפסול בגופו, וגם מעבד בדיעבד, והוא הדין תפלין שהפסול שלהם ביחיד, ובגופו, ובדיעבד.

מחשבה טובה

יט. הרב פעלים רצה להביא ראייה להיפך, שלא קיים מצוה, מהמשה במסכת סוכה (כה). שחכמים גזרו שאסור לשבת בסוכה כששלחנו בתוך הבית, כי יש חשש שיגרר אחר שלחנו, ורבי יוחנן בן חורוני נהג כך, ואמרו לו אם כן לא קיימת מצות סוכה מימך, והתוספות (ג) הסבירו שחז"ל עקרו את מצות סוכה באופן זה. ושם למרות שרבי יוחנן התכוין לשם מצות סוכה, לא נחשב לו שקיים, וגם כאן אם הניח תפלין פסולות וחשב שהם כשרות לא נחשב שקיים המצוה. אבל דחה ראייה זו, כי יש לומר שחכמים רצו לחזק את דבריהם, שזיהר בזה להבא, ולכן אמרו לו שלא יצא ידי חובה כלל. אבל לעולם קיים מצוה. למעשה, מרן זצ"ל צירף שם כמה צירופים, והסיק שמחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה, ויחשיבו לו כאילו קיים את מצות תפלין, והביא לכך כמה ראיות. [א.ה. ע"ע בשו"ת יביע אומר ח"ז האו"ח סימן ה, ובחזון עובדיה ימים נוראים עמ' כו]. וכדאי שמכאן ולהבא יקבל על עצמו להניח תפלין של רבינו תם.

מה שאתה עושה, יגישו עליך בג"ץ...

בחור ישיבה אחד היה כהן נושא כפים, ואחרי שנים התברר שהוא חלל, נגש לבית הדין של הרב רלב"ג ושאל: מה אעשה, אפסיק לישא כפים? יהיו לו בושות, וגם זה יפריע לו בשידוכים. הרב רלב"ג כתב פסק ובה א"ל, וישבנו ובדקנו, וב"ה הקלנו בזה.

כשנבחרתי לרבנות הראשית לישראל מרן זצ"ל קרא לי, הושיב אותי לידו ואמר לי: אני מבקש ממך, תהיה בקיא בכל התשובות של יביע אומר אבן העזר, חלק ט', וחלק י', יש שם כוחא דהיתרא מבהיל. מה נעשה, אנחנו צריכים להגיע לכל זה בגלל שהם משתוללים וחיים בהפקרות, ה' יחזיר אותם בתשובה.

13 כל ליל שבת בפרט בלילות החורף, אדם יקבע חברותא וילמד תשובות ביביע אומר, לא רק בשבת של ג' חשוון יום פטירת מרן זצ"ל. תענוג ללמוד יביע אומר, אתה רואה את מתיקות התורה, איך הפוסקים נלחמים במלחמתה של תורה.

באפשרותך להאזין בשידור חי לשיעורו השבועי של מרן הרשל"צ שליט"א מביהכנ"ס הידדים כל מוצש"ק. הרב המקדים בשעה 23:00, שיעורו של הרשל"צ בשעה 23:30, [בשעה 24:30 התקיים סליחות]. וכן ניתן לשמוע גם שיעורים קודמים בקו הליכות "בית מרן" *5293 *שלוחה 2

השבוע זכות השיעור "בית מרן" מוקדש:

לוי בן איריס חנה

לרפואה שלימה

לכל המעוניין להתברך מפי קודשו של מורינו ורבינו הראש"ל שליט"א בשיעורו השבועי להצלחה לרפואה או לעילוי נשמת יקירכם חייגו: *5290

ניתן לשמוע את השיעור של הראש"ל שליט"א גם בתדרים החדשים של 'באן מורשת' 90.8fm, 92.5 fm, 100.7 fm ובקול חי 92.8fm, 93.00fm

לקוראי עלון "בית מרן"

העלון הבא יצא אי"ה לפר' נח

מריק את פרוצדירס ופאסאזייס ופקוראיק את עלון 'בית מרן' ואת כל בית ישראל
בברכת לנפ' טובה ופאר חתימה טובה בביאות איתנה ובלורות טובות אמנו!

העלון להצלחתם של: אביגיל בת לאה אילנה - ליווג הגון בקרוב, אשרה בת אברהם יעקב וטובה לעילוי נשמת, יוסף ינון בן שרה פרימה להצלחה בכל זיווג הגון סייעתא דשמיא ברוחניות וגשמיות, יחזקאל בן שרה פרימה להצלחה בכל זיווג הגון סייעתא דשמיא ברוחניות וגשמיות, מירב בת פנינה בריאות, אביאל אהרון בן אביגיל לחזרה בתשובה וזיווג הגון ואמיתי.

הבינונית. והנה האדם עצמו נחשב לעידית, ובני ביתו נחשבים בינונית, ונכסיו הם זיבורית. וא"כ גם אם יפרעו ממני על עוונותי, בכל זאת "שלום יהיה לי" - לא בי תפגע הרעה אלא בבני ביתי ובנכסי, אבל את נפשי הצלתי.

על זה אומרת התורה "לא יאבה ה' סלוח לו, כי אז יעשן אף ה' וקנאתו באיש ההוא" - באותו האיש עצמו, שיענש בגופו על מעשיו, כיון שהחוטא הוא לא סתם בעל חוב אלא מזיק, שהוא פוגם למעלה בעולמות העליונים ח"ו ומעורר את מדת הדין, והניזקין שמין להם בעידית, ולכן "ורבצה בו כל האלה הכתובה בספר הזה ומחה ה' את שמו מתחת השמים".

ובספר אור פני משה פירש, כי הנה לאחר כל הקללות נאמרה קללה נוספת (ולעיל כח סא) "גם כל חולי וכל מכה אשר לא כתוב בספר התורה הזאת יעלם ה' עליך", ודרשו חכמים דהיינו מיתת צדיקים. והרשע בשמעו את דברי האלה הזאת, האלה הנשמעת ואינה כתובה, דהיינו מיתת הצדיקים, "והתברך בלבבו לאמר שלום יהיה לי", כי הצדיקים הם אלו שיענשו על עוונותי, אבל אני בשרירות ליבי אלך ולא יארע לי דבר.

עליו אומרת התורה "לא יאבה ה' סלוח לו, כי אז יעשן אף ה' וקנאתו באיש ההוא ורבצה בו כל האלה הכתובה בספר הזה" - ישלטו בו הקללות שכן כתובות בתורה, "ומחה ה' את שמו מתחת השמים".

להשיג את ספרי הרב שליט"א בטל' 054-8463097 דוד

"אתם נצבים היום כולכם לפני ה' אלוהיכם ראשיכם שבטיכם זקניכם ושוטריכם כל איש ישראל" (כט ט).

אומר רש"י (להלן פסוק יב) בשם מדרש אגדה (תנחומא נצבים א): למה נסמכה פרשת אתם נצבים לקללות? לפי ששמעו ישראל מאה קללות חסר שתיים, חוץ מארבעים ותשע שבתורת כהנים, הוריקו פניהם ואמרו מי יוכל לעמוד באלו? התחיל משה לפייסם "אתם נצבים היום", הרבה הכעסתם למקום ולא עשה אתכם כליה והרי אתם קיימים לפניו.

ויש להתבונן, מדוע אומר המדרש ששמעו מאה קללות חסר שתיים, מדוע לא אמר תשעים ושמונה קללות?

ופירש החתם סופר: אחרי התשעים ושמונה קללות נאמר (לעיל כח סא) "גם כל חולי וכל מכה אשר לא כתוב בספר התורה הזאת יעלם ה' עליך", ודרשו חכמים, מה החולי והמכה שלא נכתבה בתורה? זו מיתת צדיקים.

ובזה יתבאר דברי המדרש, כששמעו ישראל תשעים ושתיים קללות חששו מאד, אבל עדיין לא הוריקו פניהם, כי אמרו שזכות הצדיקים תעמוד לנו, וכל זמן שהצדיקים יהיו עמנו יעוררו את העם לתשובה ויבטלו מעלינו את כל הצרות. אבל כיון ששמעו את הקללה שלא כתובה בתורה, דהיינו שיסתלקו הצדיקים, מיד הוריקו פניהם והתחילו לפחד מי יורה לנו מה לעשות ואיך נינצל מן הפרענות.

וזה שאומר המדרש "לפי ששמעו מאה קללות חסר שתיים", דהיינו כששמעו את שתי הקללות החסרות בתורה שלא נכתבו בה בפירוש, שהם "כל חולי וכל מכה אשר לא כתוב בספר התורה הזאת", דהיינו מיתתן של צדיקים, וכיון ששמעו על סילוקם של צדיקים מיד הוריקו פניהם.

"והיה בשמעו את דברי האלה הזאת והתברך בלבבו לאמר שלום יהיה לי כי בשרירות לבי אלך למען ספות הרוה את הצמאה. לא יאבה ה' סלוח לו כי אז יעשן אף ה' וקנאתו באיש ההוא ורבצה בו כל האלה הכתובה בספר הזה ומחה ה' את שמו מתחת השמים" (כט יח-ט).

לכאורה הדבר תמוה מאד, מי הוא זה שיאמר "שלום יהיה לי" אחרי ששמע את כל הקללות הנוראות שנאמרו בתוכחה?

ופירש החיד"א (פני דוד אות א) כי הנה שנינו במסכת גיטין (מה): הניזקין שמין להן בעידית, ובעל חוב בבינונית. ואולי יאמר הרשע בליבו, הלא החטאים חובות הם, ובעל חוב גובה בבינונית, וא"כ כשיבואו להפרע ממני על חטאתי יגבו ממני מן

אם הורשעים רוצים לעשות נחל רוח למות יקבצו עשרה אנשים כשרים ויעשו תיקון לנפטר וזה מועיל לו מאוד מאוד" (בספר החיים פתח ופיל)

בער"ח הקרוב יערכו אברכי "כולל בית מרן"
תיקון נפטרים, לימוד משניות וסיומי מסכת
לעילוי נשמתו של:

נסים ראובן בן מסעודה

גם אתם יכולים לשמוח את נשמת יקרכם! למסירת שנוות יקרכם התקשרו:

***5290**

פינת בריאות
אתם שואלים והמומחים עונים במייל:
betmaran1234@gmail.com

יתרונות בריאותיים
במאכלי ראש השנה

היתרונות הבריאותיים הנפלאים של מאכלי ראש השנה

תפוח - עוזר לשלוט על רמות הכולסטרול:

אין כמו תפוח בדבש כדי לפתוח את השנה בצורה מתוקה ומלבד הטעם האהוב של המנה הזו, לתפוחים עצמם יש גם תועלות בריאותיות רבות, כמו למשל הפחתה של רמות הכולסטרול בגוף.

הסיבים המסיסים שנמצאים באופן טבעי בתפוחים נקשרים לשומנים במערכת המעי, ובכך הם עוזרים להפחית את הכולסטרול המזיק שנספג בדם. התכונה הזו עוזרת לשמור על לב וכלי דם בריאים לאורך שנים, שמפחית את הסיכוי ללקות במחלות כליליות.

דבש - תרופה מצוינת להתקררות וצינון:

הנוזל הזהוב והמתקתק הזה אהוב על כולם ומשמש פעמים רבות כתחליף לסוכרים אחרים ולא בריאים. מלבד התועלת הזו, בשנת 2012, חוקרים בדקו ומצאו שדבש הוא תרופה טבעית מצוינת לצינון ושהוא עוזר להקל גם על שיעול אצל ילדים ומבוגרים כאחד.

המורקם הסמיך של נוזל הדבש עוזר לצפות את הגרון ואילו טעמו המתוק מעורר קצוות של עצבים אשר משככים את השיעולים העיקשים שמתלווים להתקררות. מהיום תדעו שהדבש הוא לא רק תרופת סבתא לצינון, אלא מרפא טבעי

לשיעולים וחוסר הנוחות שנלווית אליהם.

רימון - מגן על הגוף מפני דלקות וסרטן:

רימון חמצמץ משמש כרכיב נפוץ בבישול מסורתי של עדות רבות והמיץ שלו אהוד במיוחד בקרב אלו ששומרים על דיאטה, אך יתכן שלא ידעתם כי לגרגירי הרימון יש יכולת להגן על הגוף מפני דלקות וגם מפני סרטן הערמונית.

חוקרים בדקו את ההשפעות הבריאותיות של הפרי הנפלא הזה ומצאו

שצריכה של מיץ רימון מאטה התפתחות של תאי סרטן ואף גורמת להם לבצע אפופטוזיס - "התאבדות" תאית. מומחים ממליצים לשלב את הרימון בתזונה היומית כדי לעזור למנוע סרטן ערמונית בטווח הארוך.

דג - עוזר לשמור על מוח חד ובריא:

בראש השנה נהוג לאכול את ראש הדג, וכמוכן שצורכים גם את שאר החלקים שלו לאחר הברכות. רבות נאמר על חומצת אומגה 3 שנמצאת בדגים ועוזרת לשמור על בריאות הגוף והלב, אך אכילה של דגים עוזרת לשמור גם על המוח! חוקרים מצאו שבמוחם של אנשים שאוכלים דגים באופן קבוע יש יותר חומר אפור, וכך הסיקו כי אכילת דגים תורמת לשמירה על מוח חד.

החומר האפור במוח הוא זה שמכיל את הנוירונים, שהם תאי המוח הפונקציונליים שאחראיים לעיבוד מידע, זיכרון ותהליכים חשובים נוספים.

העלון להצלחתם של: מרדכי דוד בן שרה פרימה להצלחה בכל זיווג הגון ס"ד ברוחניות וגשמיות, רות פרחיה בת שרה פרימה להצלחה בכל זיווג הגון ס"ד ברוחניות וגשמיות, שמרית בת נאוה ואופירה בת ריקה לזרע קודש בר קיימא בצורה טבעית, אביבית ליהי בת אביגיל לזרע בר קיימא בקרוב ובקלות, אברהם בן אהובה להצלחה, איילת בת צביה לזיווג הגון בקרוב,

הלכות ראש השנה ויום כיפור

הרה"ג רבי ישראל לורי שליט"א
פסינתו הקבועה בחדרי קול חי בתוכניתו של הרב בן לילו
כל יום ח' בשבוע 13:30

הלכות ראש השנה ויום הכיפורים

הלכות ערב ראש השנה • בערב ר"ה אין אומרים תחנון ונפילת אפיים גם בשחרית [דלא ככל עיו"ט שא"ר רק במנוחה]

• ציבור שהשימו קום לסליחות באשמורת שלפני ער"ה יכולים לומר כל נוסח הסליחות אף שעלה השחר של ער"ה כל שלא הגן החמה, אך משהגן החמה אין לומר את הוידי ונפילת אפיים שבסליחות.

• אין לתקוע בשופר בער"ה, ומ"מ תוקע שמרגיש בעצמו שעוד זקוק לאימונים ראשי להתאמן בתקיעות בצינעה אף בער"ה.

• מנהג ישראל להסתפר בערב התג וללבוש בגדים נאים כדי להראות שאנחנו בטוחים בחסדי ה' יתברך שיוציא משפטנו לחיים טובים ולשלום.

• הנהגים לטבול בער"ה אין לברך על טבילה זו.

הלכות ליל ראש השנה • מדליקים נרות לכבוד ר"ה כבכל יו"ט, ומברכים לפני ההדלקה "אשר קידשנו להדליק נר של יו"ט", ואף אחינו האשכנזים יברכו לפני ההדלקה דלא כמנהגם בערב שבת, והנכון שלא יברכו שהחיינו בזמן ההדלקה אלא יכונו לצאת ידי חובה בברכת שהחיינו בקידוש.

• בקידוש מברכים ג' ברכות, ברכת היין ברכת הקידוש וברכת שהחיינו, וה"ה ליום השני של ר"ה ומ"מ עדיף להביא ביום השני פרי חדש ולברך עליו ולפטור את חיוב הברכה של יו"ט.

• הגמרא בהוריות י"ב אומרת בזה"ל "לעולם יהא אדם רגיל לראות בראש השנה לסימן טוב קרא כרתי סילקא ותמרים", לפיכך מנהג ישראל לאכול בשני הלילות של ר"ה מיני פירות וירקות שיש בהם רמז לסימן טוב לימות השנה.

• ומהו סדר הסעודה? קודם עושים קידוש לאחר מכן נוטלים את הידיים ומברכים המוציא ואוכלים כזית לחם לאחר מכן מתחילים עם הסימנים, ובראשונה יקח התמר ויברך 'בורא פרי העץ', טועמים ורק לאחר מכן אומרים את ה'יהי רצון' עם שם השם.

• נוהגים לאכול בשר ראש כבש ולומר "יהי רצון שנהיה לראש ולא לזנב" ועדיף ליקח ראש איל (שהוא כבש מעל גיל י"ג חודשים) זכר לאילו של יצחק אבינו ע"ה בנו של אבע"ה.

• יש נוהגים לא לאכול מאכלים חריפים או חמוצים אלא רק דברים מתוקים לסימן טוב שתהיה שנה טובה ומתוקה לכל עם ישראל.

הלכות תקיעת שופר • מצות עשה לשמוע קול שופר בראש השנה שנאמר "יום תרועה יהיה לכם" ומהתורה מספיק שאדם ישמע ט' תקיעות אלא שיש ספק מהם הט' תקיעות לכן מספק עושים שלושים תקיעות. (ג"פ תשר"ת ג"פ תש"ת וג"פ תר"ת) ובסנה"כ נהגו לשמוע מאה ואחד תקיעות - ג' פעמים כסדר הנ"ל ועוד פעם אחת תשר"ת תש"ת ותר"ת ועוד תרועה גדולה בסוף התפילה.

• אם החסיד מלשמוע ט' תקיעות הנ"ל אבל שמע שלושים קולות תקיעות - ג"פ תשר"ת ג"פ תש"ת וג"פ תר"ת יצא ידי חובה ואינו צריך להשלים.

• מעיקר הדין נשים פטורות לגמרי מלשמוע קול שופר ואין להם שוב חיוב בזה שהרי זו מצוות עשה שהזמן גרמא, אבל המחמירות בזה יש להם שכן על זה כמי שאינו מצווה ועושה, אבל אין להם לברך כלל ועיקר על התקיעות האלו, וכן אין לתקוע לברך בתקיעות שתוקע רק עבור נשים.

• לדעת מרן השו"ע אין להפסיק בדיבור בין התקיעות כלל, ולכן אלו שנהגו להתוודות בין התקיעות, אין להם להתוודות אלא במחשבה בלבד כמו שפסק מורנו רבינו רבי עובדיה יוסף זצוק"ל.

• וכן אין לדבר דברי חול מברכות התקיעה עד סוף התקיעות ואם הוצרך לילך לשירותים יכול לברך ברכת אשר יצר בין התקיעות דמיושב לתקיעות דמעומד. לאחר שסיימו את התקיעות אין לתקוע לחינם או לצורך אימונים. אך לצורך להוציא נשים מותר.

• דבר שצריך להזהר בו עד מאוד כל השנה ובמיוחד ברה"ה - לא לכעוס! שכל הכועס כל מיני גיהנום שולטים בו.

• מנהג טוב לא לישון ביום ר"ה אבל לאחר חצות היום הדבר קל. ויש לזכור שיש בטרם יכישן דמי.

• אין להביא עצמו לידי בכי ברה"ה משום שיו"ט הוא לנו, אבל אם יתעורר לו בכי מאליו לא יעצור עצמו ואדרבא כתב רבינו האר"י הקדוש שסימן יפה לו.

הלכות יום הכיפורים • מנהג הכפרות - אע"פ שמרן הב"י כתב לבטל מנהג הכפרות בתרנגול משום דרכי האמורי, מ"מ המנהג פשוט להקל בזה ע"פ דברי הגאונים ועוד שאדרבא לפי דברי רבינו האר"י ז"ל יש להעדיף כפרות בתרנגול דוקא למען יהיה "גבר תחת גבר" [שהתרנגול נקרא גבר]. ומ"מ הנהגים ליתן כסף בשווי התרנגול (26 ₪ בערך) עבור כל נפש מבני ביתו לאירוגני צדקה כגון "בית מרן" וכד' המחזיקים מאות אברכי כוללים כל השנה לפדיון כפרות מצווה רבה תיחשב להם.

• מצוות עשה מהתורה להרבות באכילה ושתייה בעיוה"כ שנאמר "וענייתם את נפשותיכם בתשעה לחודש" ודרשו חז"ל: וכי בתשעה לחודש מתענינים? אלא לומר לך שכל המתענה בתשעה מעלה עליו הכתוב כאילו התענה בתשעה ועשירי (ר"ה ט.). וכתב מורנו ורבינו

רבי עובדיה יוסף זצוק"ל שיש לבטל מעט מלימודו בעיו"כ כדי להרבות באכילה ושתייה וכן יזהר שלא יפחות מסעודה אחת בפת.

• עבירות שבין אדם לחברו אין יוה"כ מכפר עד שיפייס את חברו ולכן יש לכל אדם להקפיד לבקש מחילה מכל אדם שנראה לו שהוא פגע בו וכד', ויהיה המוחל שלא יהיה אכזרי, שמידה כנגד מידה לא בטלה וכשם שהוא מוחל לחברו כך יתחילו לו מן השמיים, כמ"ש בפס' "נושא עוון ועובר על פשע" ודרשו חז"ל (יומא כג.) למי נושא עוון? למי שעובר על פשע.

• סעודה מפסקת - מצוות עשה מהתורה להוסיף מחול על הקודש בעיוה"כ פ אחד האנשים ואחד הנשים, לפיכך יזהרו להדליק את הנרות זמן מסוים קודם השקיעה כמו הנהוג בע"ש. אחר סעודה מפסקת מותר עוד באכילה ושתייה כל זמן שלא קיבל עליו את התענית.

• יום הכיפורים אסור בחמשה דברים ואלו הם - אכילה ושתייה, רחיצה, סיכה, נעילת הסנדל ותשיש המיטה.

הכל חייבים להתענות ביוה"כ ואף נשים מעוברות ומניקות, אלא א"כ היא בתוך ז' ימים ללידתה ואומרת שהיא צריכה לאכול, ואופן חישוב הימים הוא ז' ימים שלימים מעת לעת ולא אומרים בזה מקצת היום ככולו. חולה שהוזהר מרופא אפי' גוי שהצום יכול להביאו לידי חשש סכנה חובה ומצווה עליו לאכול כמו שאמרה תורה "ונשמרתם מאוד לנפשותיכם", ומ"מ יאכל וישתה לשיעורים.

ומהם השיעורים - באכילה ככותבת הגסה תוך כדי אכילת פרס שהוא 30 גרם כל 9 דקות. ובשתייה - מלא לוגמיו שהוא 40 גרם לאדם בינוני, ומן הדין סגי להפסיק בין שתייה לשתייה כדי שתיית רביעית שכן פסק מרן הב"י, ומ"מ אם אפשר טוב להחמיר ולהפסיק בין שתייה לשתייה 9 דקות שכן היא דעת הגר"א ועוד פוסקים. ומ"מ אם הוזהרו הרופאים שצריך לאכול ולשתות כרגיל, יאכל כרגיל ולא יחוש לשיעורים הנ"ל כלל.

אישה מעוברת אע"פ שחייבת להתענות כנ"ל, מ"מ אם מרגישה שמצבה לא טוב והיא חוששת שיכולה לבוא לידי סכנה לה או לעובר רח"ל חייבת לאכול ולשתות בשיעורים כנ"ל, וה"ה לחולה שהרופא אמר לו לאכול בערב יוה"כ שיכול לצום, וביוה"כ עצמו מרגיש בעצמו חשש סכנה רח"ל חייב לאכול ולשתות לשיעורים כנ"ל.

חולה שהרופא אמר לו לאכול והוא "מחמיר" על עצמו אין זו מצווה אלא עבירה והוא ייתן על כך את הדין בב"ד של מעלה, ואף אם בסופו של דבר יציל ולא ימות, הרי זה מנכה מזכויותיו ככל מי שסמך על הנס וניצל. ילדים פחות מגיל 9 לא יתענו כלל ועיקר ואפי' לא לשעות, מגיל 9 עד גיל 11 בבנות, ומגיל 12 בבנים יתענו עד חצות היום לא יותר, ואף שבדורות הקודמים נהגו שכבר מגיל זה מתענים כל היום, כתב מורנו ורבינו רבי עובדיה יוסף זצוק"ל שבדורנו שירדה חולשה רבה לעולם יש להקפיד שלא ימשיכו את התענית לאחר חצות היום. ועל ההורים מוטלת אחריות רבה לפקח שהילדים אוכלים כפי הנ"ל ולא מחמירים על עצמם שלא כפי הדין כדי שאפי' לא יבואו לידי סכנה.

• **רחיצה** - כל רחיצה של תענוג אסורה, ואפי' להושיט אצבע למים קרים אסור, אבל רחיצה להסיר טיגוף כגון: מי שניקה את בנו והתלכלכו ידיו וכד' מותר לנקות ידיו מהטיגוף.

• נטילת ידיים של הבוקר וכן של יציאה מביה"כ יש לטול עד קשרי האצבעות ותו לא. אך לכהנים הנוטלים ידיהם קודם נשיאת כפיים מותר עד פרק כף היד כהרגלם כל השנה. וכן אסור לרחוץ פניו כהרגלו אלא רק את הפרשות שבצידי העיניים והיריין שמסביב השפתיים לאחר השינה. מותר לרחוץ תינוקות ביוה"כ ואפי' שהרוחץ הוא גדול ומתרטב גם הוא, הדבר מותר כיון שזה לא לתענוג שלו.

• **סיכה** - אסור לשים בושם וכד' דברים שמעדינים את העור, ואפי' שכל מטרתו להסיר הזוהמא כמ"ש מורנו ורבינו רבי עובדיה יוסף זצוק"ל.

• **נעילת הסנדל** - כל סוגי הנעלים מותרים חוץ מנעלי עור ואפי' הם נעלים יקרות ונוחות מאוד. יולדת תוך שלושים יום ללידתה וחולה שנפל למשכב אף שאין בו סכנה מותרים לנעול נעלי עור. אדם ההולך במקום המצויים עקרבים וכד' מותר בנעילת עור אף שהוא בריא.

• כתב מורנו ורבינו רבי עובדיה יוסף זצוק"ל לידים שהגיעו לגיל חינוך נהגו להחמיר עליהם שיהיו ברחיצה ונעילת הסנדל.

• יש לאדם לנהוג עם אשתו ביוה"כ בכל ההרחקות הנהוגות בימי נידתה.

• מורנו ורבינו רבי עובדיה יוסף זצוק"ל היה מרבה להזהיר שראוי ונכון לכל בעל נפש להיזהר מאכילה ושתייה ומעשיית מלאכה עד מוצאי הצום לפי שיטת רבינו תם שהשנה הוא יוצא בשעה 19:31 שכן היא דעת מלמעלה מעשרים ראשונים ועל צבאם מרן הבית יוסף, ואף מי שלא זהיר בזה במשך השנה ישתדל בכל עוז להחמיר בזה לכל הפחות במוצאי יום הכיפורים שכידוע בעשרת ימי תשובה יש יותר מקום להחמיר בכל חשש בהלכה ובפרט במוצאי היום הקדוש. ומ"מ מעוברות ומניקות שצמות לא יחמירו על עצמם כנ"ל אלא יאכלו בזמן מוצאי הצום הרגיל ע"פ שיטת הגאונים שכן הוא מנהג ארץ ישראל מקדמת דנא.

• במוצאי יום כיפורים יחזור בשמחה לביתו וישתדל להתחיל כבר באותה הלילה משוה בניית הסוכה למען יתקיים בו הפס' "לכו מחיל אל חיל".

ברכת תביה וחתמיה טובה לכל בית ישראל.

העלון להצלחתם של: שלום בן אהובה להצלחה, עדי בת אהובה להצלחה, אילה בת לאה וזהבה רפ"ש וישועות, אילנה בת מדרל להצלחה, אלחנן בן לאה להצלחה, אלימיבת ריבקה לרפואה שלימה, אלעד בן שמחה בריאות אושר שמחה פרנסה טובה בריאות וכל הישועות, אפרת בת שרה לזרע בר קיימא, ביליד בת מינה הצלחה ולימוד תורה.

לחיות עם האמונה

הרב הנאון רבי יעקב לוגאסי שליט"א
רב מדרשויות "בית סוף" ונחבר סדרת הספרים "נר לדגל" ועוד...

קבלה לראש השנה - התחזקות בביטחון

מה צריכה להיות הקבלה העיקרית לקראת ראש השנה?

קבלתנו לשנה החדשה, שתבוא עלינו לטובה, צריכה להיות התחזקות במידת הביטחון. את התמודדותינו ניתן לחלק לשלושה: ייסורים, ניסיונות והסתרה. האות השנייה בכולן היא ס' - והרמז - "סומך ה' לכל הנופלים". שלוש ההתמודדות הקשות הללו כוללות הכל. עלינו להתמודד מול הייסורים, להאמין שהם לטובה ולקבלם; להתמודד מול ניסיונות, להיות גיבור כארי לכובשם; ולהתמודד מול הסתר פנים, כאשר ישנה הנהגת ה' לא מובנת, בכל זאת להיות תמים עם ה'.

שלוש ההתמודדות הללו נכללות בפסוק "ואהבת את ה' אלוךך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאודך". כעת עלינו לקבל על עצמנו מלכויות. המשנה מגדירה את הפרשה ראשונה של "שמע" כקבלת עול מלכות שמים. "מפני מה קדמה 'שמע' ל'ויהי אם שמוע? כדי שיקבל עול מלכות שמים תחילה". "ואהבת את ה' אלוךך" - עלינו לאהוב את ה' מהלב, לא מהשפה ולחוש. "בכל לבבך", 'בשני יצרך' - כנגד התמודדות הניסיונות בין היצר הטוב ליצר הרע. גם כאשר היצר הרע מושך לתאוות, עליך להתמודד איתו, להעדיף את אהבת ה' על אהבת היצרים שתוקפים אותך.

"בכל נפשך" - כנגד התמודדות עם הייסורים, "אפילו נוטל את נפשך" ממש, או כל מיני ייסורים אחרים. "ובכל מאודך" - בכל מידה ומידה שהוא מודד לך' כנגד התמודדות ההסתרה. שבכל מידה ומידה שהקדוש ברוך הוא מודד לך, תאמין

שהוא נמצא בתוך ההסתרה. אל תהרהר אחריו גם כאשר הנהגתו נראית תמוהה. בכך אנחנו מקבלים את מלכותו יתברך.

בין ראש השנה ליום כיפור עדיין אנחנו אומרים מלכויות - "המלך הקדוש", "המלך המשפט", "אמרו לפני מלכויות כדי שיעלה זיכרוכם לפני לטובה". "אמרו" אצל הקדוש ברוך הוא זה מהלב, כי "רחמנא ליבא בעי", מלבכם תחושו את מלכותי.

כדי להתמודד מול שלושת התחומים, יש לקבל עלינו ללמוד בספר "חובת הלבבות" את "שער הביטחון" וספרים ביטחון נוספים. אם נקבל עלינו זאת נלמד להפנים בלבנו ביטחון בה', שהוא הפתרון מול הניסיונות הבאים עלינו. להאמין שאם ה' מנסה אותנו, אזי הוא נותן לנו כלים לעמוד מול הניסיונות, ובוודאי יש לנו את הכוח להתמודד מולם. גם אם לא נצחח תמיד, תמיד נוכל להתמודד עד שנצחח. לכך נצרך ביטחון בה'.

מול הייסורים בוודאי נצרך לבטוח בה', שהוא רופא והוא מרפא, ולסמוך עליו בשעת הייסורים, להאמין רק בו בשעת הצער, ולתת את ביטחונו בו בלבד.

מול ההסתרה בוודאי נצרך לבטוח בקדוש ברוך הוא, שהוא נמצא בתוך ההסתרה, וגם בכל ההנהגות התמוהות שאנו חווים, לבטוח שהקדוש ברוך הוא הנעלם מאתנו מנהיגנו בהנהגה הטובה ביותר.

הלימוד בספרי הביטחון הקדושים יעניק לנו את הכוחות לשנה החדשה. כך נקיים את רצון ה' ונזכה לשנה טובה ומתוקה.

ניתן לשמוע כל יום 5 דקות של אמונה יומית 5293* שלוחה 3

הרה"ג רבי משה ורוב שליט"א
רב מחלבות ישראל ונחבר סדרת הספרים "נר לדגל" ועוד...

סוד הסימנים לראש השנה

סוד הסימנים-לראש השנה

מנהג ישראל לאכול בשני הלילות של ראש השנה מיני פירות וירקות שיש בהם רמז לסימן טוב לכל ימות השנה. משום "דסימנא מילתא היא". ומקור המנהג מופיע בגמרא (כריתות ע"ב. הוריות ע"ב) הוריות יב"ב הנוסח הוא "לעולם יהא אדם רגיל לראות" במקום לאכול. "לעולם יהא אדם רגיל לאכול בראש השנה לסימן טוב. קרא, כרתי, סילקא ותמרים. וכן נפסק בטור ובשולחן ערוך. (סימן תקפ"ג. סעיף א).

הסימנים בראש השנה הם מהות רוחנית בפני עצמה. ישנה מציאות ידועה בקשר שקיים בין אנשים. כמה שהאדם יותר קרוב - הוא נצרך לפחות מילים בכדי להסביר את עצמו. אנחנו רחוקים מהתורה שבכתב מרחק "שנות אור". לכן, על כל מילה בתנ"ך יש משניות שלמות. אך הם עדיין די מתומצצות. ועל כל משנה, יש גמרא שלמה, ועל הגמרא יש ראשונים, ועל הראשונים יש אחרונים, עד שבדורנו על כל מונח הלכתי ישנה אנציקלופדיה שלמה שתנסה לסייע לך להבין מה רצו חז"ל. כי כמה שהאדם יותר רחוק מהקרבה לאותו אירוע לאותו מצב-הוא צריך לדבר ולהסביר יותר. לדוגמא: זוג רוצה להכיר למטרת נישואין. הם צריכים לדבר המון בכדי לדעת מה הוא רוצה ומה היא רוצה. מה הוא חושב ומה היא חושבת. אמנם אחרי החתונה המציאות משתנה. כבר יש פחות צורך בלהסביר. ובהמשך החיים. לאחר שזוג הכיר אחד את השני בצורה מלאה - מספיק שהם אומרים מילה אחת והם כבר הבינו אחד את השני. והשלמות היותר

גדולה היא שאפילו מילה אחת לא צריך. אלא מספיק שבני הזוג מסתכלים אחד על השני. וזהו - המסר הועבר. ולזה קוראים סימנים.

ככל שהשלימות גדולה יותר. כך צריך פחות מילים. ואף סימן קטן מספיק. בראש השנה אנחנו מדברים עם הקב"ה בסימנים. ויש לזה כמה סיבות.

ונסביר אך ורק על הסיבה ראשונה: הסימן מורה על מהות הקשר בינינו לבין הקב"ה. על היותנו בנים של הקב"ה. ועל היותו אבא שלנו. ולכן מספיק סימן. בורא העולם. אתה יודע מה אני צריך. נכון? תפוח בדבש זה רק סימן, אין מה להרחיב. "שנה טובה" זה כולל הכל - רפואה, זיווג, פרנסה... אתה יודע לבד

בראש השנה אנחנו מגדירים עמדות, עכשיו הכל ברור-אתה האבא ואנחנו הבנים, זהו, אין מה להוסיף. אני רק אוכל משהו מדגמי ואתה כבר לבד תדע מה אני צריך. אתה הרי הקב"ה יודע כל תעלומות, ובוודאי גם את מה שהכי טוב בשבילי. אין כאן עניין בכמות הסימנים. שהרי כולם מבינים שאם אדם יאכל שני קילו תפוחים ושלוש קילו דבש, חוץ מכאב בטן, "שנה טובה" זה לא יוסיף לו.... אלא שהעניין הוא סימן-ברגע שאתה עושה סימן. אתה מראה בעולם שזה הרצון שלך. שכך תהיה רמת הקשר בינך לבין הקב"ה.

יש לדעת שמאותו טעם, ישנם רבנים שיש להם הנהגה כזו לברך על מיני מאכל ולתת לאנשים חלק מאותו מאכל. קח תאכל, הנה עשית מעשה בעולם - אנחנו ברכנו ואתה אכלת. ובכך יצרנו כבר משהו בעולם. הברכה כבר התחילה לרדת. ונתנים לדברים לרדת למטה... **"תכלה שנה וקללותיה ותחל שנה וברכותיה"**

איך הדבורה מייצרת דבש?

נפלאות הבריאה

איך הדבורה מייצרת דבש?

הדבורים מייצרות דבש משום שהוא מהווה מקור מזון חשוב עבורן. על מנת לייצר דבש, הדבורים חייבות לאסוף נוזל מתקתק בשם צוף, מהפרחים. דבורה פועלת מגיעה אל הפרח ומוצצת את הצוף בעזרת מעין חדק ארוך וגמיש אשר נמצא על ראשה של הדבורה הצוף עובר דרך פיה של הדבורה אל קיבת הדבש, שם הוא נשמר. קיבת הדבש נמצאת בחלל הבטן של הדבורה. הדבורה הפועלת אוגרת את הצוף בכוורת. היא פולטת את הצוף המעובד אל פיה. בשלב זה היא יכולה להאכיל את חברותיה לכוורת, או לאגור את הצוף בתאים משושים בכוורת. תאים אלו מרכיבים את חלות הדבש.

לאחר מכן הדבורים אוטמות את התאים בעזרת שעווה (דוגנ). המים בצוף המעובד מתאדים בגלל החום השורר בכוורת, והנוזל נעשה צמיגי ומרוכז יותר וזהו למעשה הדבש שאנו מכירים.

הדבש הינו מקור אנרגיה מצויין לדבורים, בני אדם וחיות אחרות, וזאת משום שהוא מכיל סוכרים פשוטים שהגוף יכול להשתמש בהם בקלות.

לתהליך איסוף הצוף יש תפקיד חשוב מאוד ברבייה של צמחים. כאשר דבורה נוחתת על הפרח, נדבקים לגופה אבקנים, וכאשר היא נוחתת על פרח אחר מאותו המין, האבקנים נושרים ומפריים את הפרח.

למעשה זהו מנגנון מתוחכם שלהצמחים לפזר אבקנים למרחקים גדולים.

העלון להצלחתם של: אלעזר בן לאה הצלחה ורפ"ש, אפרת בת יעל לרפ"ש, בת אל אסתר בת רוזה הצלחה בכל, הדסה בת חוה לפרנסה, חוה בת שרון יראת שמים, יהודה שלום בן רוזה לרפואה שלימה בגוף ובנפש, יואל בן לאה וזהב לרפ"ש, יונן בן שירלי הצלחה, יונתן בן מיריס לזיווג הצלחה בתורה עליה ברוחניות, יוסף חיים פינחסוב הצלחה.

רבני 'בית מרן' יערכו פדיון נפש בערב ראש השנה

**ונזכה להכתב לחיים טובים ולשלום
וכידוע מה שכתב החיד"א הקדוש:**

"שכדאי לעשות פדיון נפש ולפדות את הנפש מצרות ובעיות ממש כמו שפודים
שבוי שנופל בשבי"

למסירת שמות: *5290

פדיון כפרות מהודר נותנים ל'בית מרן'

והזכות היא שלך!

'בית מרן' מפעיל מדרשיות לבני נוער העוסקים 24 שעות
ביממה בקירוב נערי ישראל לאביהם שבשמים.

'בית מרן' מפיץ בכל שבוע את תורתו של מרן זצוק"ל ע"י
ממשיך דרכו מרן הרשל"צ הגאון הגדול רבי יצחק יוסף
שליט"א במעל 60,000 עותקים בכל רחבי הארץ.

'בית מרן' מחלק תפילין לבני נוער.

'בית מרן' מחלק סלי מזון למשפחות נזקקות.

לזכויות חייגו *5290

העלון להצלחתם של: יוסף יצחק בן ליהי לבריאות איתנה, יעל בת מזל להצלחה, יעל בת שושנה וניסים בן שושנה להצלחה וזיווג הגון, יעקב בן לאה לבריאות איתנה פרנסה טובה שפע
וכל הישועות, יעקב קובי בן חנה לבריאות וזיווג הגון, יעקות בת עישה להצלחה, ישראל ישעיה ראובן בן פנינה פרל לזיווג הגון בקרוב ובקלות, לאה בת חנינה לרפ"ש והחלמה מהירה.